

ק"פ 40119/04/22 - אסתר דפנה גינזבורג נגד קסטינה תקשורת בע"מ, חיים אתגר, גלי ברוש

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ק"פ 40119-04-22 גינזבורג קייזמן נ' קסטינה תקשורת בע"מ ואח'

לפני כבוד השופטת שלומית בן יצחק
הקובלת:
אסתר דפנה גינזבורג
נגד

הנאשמים:
1. קסטינה תקשורת בע"מ
2. חיים אתגר
3. גלי ברוש

החלטה

1. אני מורה על ביטול הקובלנה בכותרת. להלן טעמי.

2. בעניין כהן (בג"ץ 1322/22 כהן נ' מלמד ואח') (31.3.2022) עמד בית המשפט העליון על הקשיים האינהרנטיים שבמוסד הקובלנה הפלילית. בין היתר ציין:

"הקובל אינו כפוף לביקורת ולבקרה, מניעיו עלולים להיות פסולים, והקובלנה הפלילית היא כלי עוצמתי שניתן להשתמש בו לרדיפה ולהתנכלות. כשלעצמי, אני מתקשה לראות מהו האינטרס הלגיטימי שניתן להשיג בקובלנה הפלילית שלא ניתן להשיג באמצעות תובענה אזרחית רגילה.... בהיעדר בקרה ופיקוח על הגורם הפרטי שלידיו נמסרה הזכות "להתניע" הליך פלילי במהותו, נראה כי מכשיר הקובלנה הפלילית אינו משמש רק במקרים קיצוניים, אלא גם במקרים שבהם ניתן היה להגיש תובענה אזרחית... כשלעצמי, אני מתקשה לראות מהו היתרון בהגשת קובלנה פלילית בגין לשון הרע או פגיעה בפרטיות חלף הגשת תביעה אזרחית, מלבד הרצון "לטרטר" את הצד שכנגד, להכתימו ולתייגו כ"נאשם" בהליך פלילי. לעיתים, אף מוגשות במקביל קובלנה פרטית לצד תובענה אזרחית בגין אותו מעשה..." ועוד: "מקום שבו מוגשת קובלנה פלילית רצינית, שעולה בקנה אחד עם האינטרס הציבורי הכללי, יש להניח כי היתה מלכתחילה הצדקה להגשת כתב אישום על ידי המדינה בהליך פלילי רגיל..."

3. בכנסת הנוכחית, טרם פיזורה, עברה בקריאה טרומית הצעת חוק לביטול קובלנה (תיקוני חקיקה), התשפ"ב-2022 שהוגשה על ידי ח"כ צבי האוזר. בדברי ההסבר לה צוין:

"אמנם מדובר במספר קטן של הליכים בכל שנה, אך הליכים אלה מכבידים מאוד על בתי המשפט. רובם המוחלט של הליכים אלה, מסתיימים בלא כלום. שמיעת קובלנות מבזבזת מאות ימי שיפוט בכל שנה, והאינטרס הציבורי לא מצדיק זאת. מדובר בהליכים שלרוב מוגשים בשל עניינים של מה בכך, תיקים המבטאים אינטרס פרטי של קובל, אשר הרשויות לא מצאו לנכון לפתוח בחקירה או להגיש בגינם כתב אישום, ובמקרים רבים מנוהלים בצורה לא עניינית, שגוררת בזבוז זמן רב. לא אחת ההליך אינו מנוהל כראוי באופן העלול לגרום לפגיעה בזכותו של הנאשם להליך הוגן. יש שעושים בו אף שימוש להלך אימים על הנאשם ויש מצבים בהם נדרש הנאשם לנהל הליך פלילי מלא כאשר גורמים בכירים בפרקליטות סברו שאין סיכוי סביר להרשעה (החלטה שכמובן אינה מחייבת את הקובל הפרטי). כמו כן, לא אחת נפגע עקרון השוויון בהליך זה כאשר הקובל הפרטי אינו כפוף לשיקולים שעל הרשות לשקול כגון מדיניות אכיפה בנושא מסוים, הפנייה להסדר מותנה ועוד. יצוין, כי ביטולה של הקובלנה הפלילית, כמוצע, אינו מותיר את האזרח ללא אמצעים מתאימים להתגונן מפני הפגיעה שבוצעה בו. ראשית, קיימת בפניו האפשרות לנקוט בהליך אזרחי. סיכויי ההצלחה לנפגע לשכנע את בית המשפט בקיומו של המעשה שגרם לו נזק גבוהים יותר בהליך האזרחי לנוכח דרישת ההוכחה הנמוכה יחסית לדרישת ההוכחה במשפט הפלילי שהיא "מעבר לספק סביר" (סעיף 34 כב לחוק), ולבית המשפט נתונה סמכות לפסוק סעד לטובתו של הניזוק. שנית, נותרת בידי האזרח האפשרות להניע את ההליך הפלילי על ידי הגשת תלונה במשטרה ואף לערור על החלטתה שלא להעמיד לדין לפי סעיף 64 לחוק. יודגש כי בעבר, לא ניתן היה לערר על עבירות המנויות בתוספת השנייה שבגינן רשאי אדם להגיש קובלנה פלילית, ואולם סייג זה בוטל בשנת 2001 כך שזכות הערר עומדת גם לגבי סגרת תיק בעבירות אלה.

מכל הטעמים האמורים מוצע לבטל את סימן ב' לפרק ד' לחוק המסדיר את מוסד הקובלנה, ובכך לבטל מוסד זה משיטת המשפט הישראלית."

4. הדברים הובאו בהרחבה על מנת להצביע כי הן בית המשפט העליון, הן המחוקק, הביעו עמדתם כי יש מקום לשקול ביטול מוסד הקובלנה, על רקע הקשיים המערכתיים הנובעים בניהולו ולנוכח הפגיעה בנאשם, אשר נאלץ להתמודד עם הסיכון בהרשעה פלילית בניהול הליך על ידי אזרח המצוי עימו בסכסוך. כפועל יוצא, לעת הזו יש לנהוג פרשנות מצומצמת בכל הנוגע למוסד זה ולוודא כי מגישו יקפיד על הכללים וההלכות הרלבנטיים לשם קידום הליך תקין והוגן.

5. על רקע דברים אלה נבחן ההליך שלפני.

6. הקובלנה הוגשה ביום 14.4.2022. ביום 23.5.2022 הודיעה פרקליטות המחוז כי לא תנוהל על ידי פרקליט מטעמה. בהחלטתו מיום 27.4.2022 ציינתי כי כתב הקובלנה אינו עומד בהוראות סעיף 85 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982 (להלן: החוק) ואפשרתי הגשת כתב קובלנה מתוקן עד ליום 3.7.2022.

7. כתב קובלנה מתוקן, נושא 23 עמודים ובו 145 סעיפים, הוגש במסגרת הזמן שנקבעה, אך גם נוסחו

החדש חורג מהוראות בחוק, לרבות טענות משפטיות המנוסחות על דרך ההרחבה (ראו, כדוגמה שאינה ממצה, סעיף 28 לחלק הכללי), טענות עובדתיות שאינן רלבנטיות להליך זה (ראו, כדוגמה שאינה ממצה סעיפים 6-7 לחלק הכללי) רשימה בלתי-מלאה של עדי התביעה והפניה לחקיקה אזורית שאינה מן העניין (ראו סיפה הקובלנה). לתצהיר הקובלת, אליו אדרש בהמשך, צורפו ראיות, וזאת על אף שהובהר בהחלטתי שלעיל כי לא ניתן לעשות כן בשלב זה.

8. בעניין **צ'רקוב** (ק"פ 47150-04-22 (שלום ת"א) **צ'רקוב נ' אלעזר** (16.5.2022) הורה בית המשפט על מחיקת קובלנה שלקתה בפגמים זהים לענייננו (ובין היתר: עומס פרטים, צירוף ראיות והעלאת טענות שאינן רלבנטיות להליך - ראו שם, פסקות 15-19; פסקה 23) - על הסף. נימוקיו שם יפים גם לענייננו אנו.

9. על כך יש להוסיף את העניין הבא. במקביל להגשת כתב הקובלנה המתוקן הוגש תצהיר מטעם הקובלת ולפיו היא תושבת ארצות הברית, ובשל נסיבותיה האישיות, כאם לילדים קטנים, הגעתה לישראל אינה אפשרית (יוער, כי על פי נוסח התצהיר היה אמור להיות מצורף לו אישור רפואי בנוגע לעניין מסוים אך זה לא נמצא בתיק. אבהיר, כי גם אם היה מצורף, לא היה בו על מנת לשנות מהחלטתי).

10. הקובלת ביקשה להעידה בוועוד חזותי חלף התייצבותה להליך. בקשה - חריגה - זו יש לדחות. בהליך פלילי על הצדדים להתייצב בבית המשפט, קל וחומר כאשר מדובר בהליך אותו יזמה הקובלת, הליך שעל קשייו האינהרנטיים עמדנו לעיל ולפגמיו הקונקרטיים נדרשנו גם כן. אכן לאחרונה תוקן החוק ונקבע כי ניתן לקיים דיונים מסוימים בוועוד חזותי, אך זאת בעניינים של עצורים או אסירים בלבד, ואך בהתקיימות הנסיבות המפורטות בחוק (ראו סעיפים 133-א-133 לחוק) והמסקנה היא כי מכלל הן נשמע לאו. נעיר עוד, על פי הוראות סעיף 133 לחוק היעדרות תובע מדיון עשויה להוביל למחיקת כתב האישום.

11. מכל האמור לעיל: הקובלנה מבוטלת. ככל שהקובלת תבקש לחדש ההליך, יש לתקן את הפגמים שנפלו בכתב הקובלנה ולהודיע מתי תשוב לישראל, לשם קיום ההליך בנוכחותה.

12. המזכירות תסגור התיק. ככל שתוגש הקובלנה מחדש, תועבר לטיפול, גם שלא על פי סדרי העבודה הרגילים הנהוגים.

13. בנסיבות בהן לא נתבקשה ואף לא נתקבלה, עמדת הנאשמים, ומשלא התקיים דיון, לא יעשה צו להוצאות.

14. המזכירות תעביר לצדדים החלטתי זו ותסגור התיק.

ניתנה היום, ז' תמוז תשפ"ב, 06 יולי 2022, בהעדר הצדדים.

